

Kemijärven kaupunki
Tarkastuslautakunta

Eriyistarkastus
I-vaihe (kartoitusraportti)

Toimeksiannosta

Kemijärven kaupungin tarkastuslautakunta

Kemijärven kaupunginvaltuustolle on tehty valtuustoaloite 25.4.2022 erityistarkastustarpeesta Boreal Bioref Oy kokonaisuuteen liittyen. Valtuustoaloitetta on täydennetty 30.6.2022 tarkastuslautakunnan pyynnöstä. Valtuustoaloitteessa on kuvattu erityistarkastustarpeita ja siinä on viitattu myös Kemijärven kaupunginhallituksen kokoukseen 28.6.2021.

Toimeksiantosopimuksemme on allekirjoitettu 12. ja 13.7.2023.

Tarkastustoimenpiteet kohdistuvat Kemijärven kaupungin hallinto- ja virkamiestoimintaan Boreal Bioref Oy:n rahoitus- ja muissa päätöksissä. Tarkastusaikajänne on 1.1.2015–30.6.2022.

Tämän kartoitusvaiheen tavoitteena on tuoda esille keskeisimpiä tapahtumia ja niihin liittyviä taustahavaintoja yleisellä tasolla sekä kuvata mahdolliset lisätarkastustoimenpiteiden tarpeet ja kohteet.

Tarkastuslautakunnalle on annettu neljä suullista raportointia tarkastuksen kuluessa. Tarkastushavaintoja on esitelty kaupunginvaltuuston iltakoulussa 30.11.2023 ja asiaa on jatkoesitelty valtuustoryhmien ennakkokysymyksien osalta valtuuston iltakoulussa 22.3.2024. Tämä raportti pitää käsitellä kokonaisuutena. Raportti sisältää liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja ja luonnollisia henkilöitä nimillä ja syntymäajoilla esitettyinä. Toimeksiantaja arvioi raportin mahdolliset salassa pidettävät osuudet.

Raportin tai sen osan julkisuudesta päättää toimeksiantaja.

Espoossa 6. maaliskuuta 2024

Maura Audit Oy

Petri Tahvanainen, KHT

Aineistoluettelo

Käytössämme on ollut seuraava aineisto:

- Kemijärven kaupungin tilinpäätökset ja toimintakertomukset 2015-2021
- Kemijärven Kehitys Oy:n tilinpäätökset ja toimintakertomukset 2015-2022
- Valtuustoaloite 25.4.2022
- Kaupungin valtuuston pöytäkirjoja
- Kaupungin hallituksen pöytäkirjan 23.2.2015 liite 1
- Kaupungin hallituksen pöytäkirjoja ja niiden liitteitä ajalta 2015-2022
- Hallintosäännöt 2015-2022
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 2014-2022
- Konserniohje 2015 (5.3.2015), 2018 (11.6.2018)
- Omistajapoliittiset linjaukset 28.3.2019
- Yhteenveto biojalostamohankkeesta 23.6.2021
- Myyntireskontraote ja tosite 2016 (Boreal Bioref)
- BBH Management kirjaustosite
- Tarkastuslautakunnan pöytäkirja 7.3.2018 10 § liitteineen
- Lex Lappian / varatuomari Matti Torvisen laatima selvitys 20.3.2016 (käsityksemme mukaan ei julkinen)
- Kirjeenvaihto Kuntaliitto / Kemijärven kaupunki
- Atte Rantasen sähköpostikirjeenvaihtoa (lupa saatu Atte Rantaselta; käsityksemme mukaan ei kokonaan julkinen)
- Yksittäistä muuta kirjeenvaihtoaineisto (käsityksemme mukaan ei kokonaan julkista)
- Hallinto-oikeuden ratkaisu
- Yksittäisiä muita viestejä/dokumentteja

Haastattelut:
Atte Rantanen

Aineistopyynnöt kaupungin lisäksi:
Asianajotoimisto Karvo & Mella
Lex Lappia
Kemijärven Kehitys Oy
Patentti- ja rekisterihallitus

Myöhemmin Kemijärven kaupunki myös
"Kaupunki"

Myöhemmin kaupunginvaltuusto myös
"Valtuusto"

Myöhemmin Kemijärven Kehitys Oy
myöhemmin myös "Yhtiö"
Boreal Bioref Oy myöhemmin myös "BB Oy"

Taustaa

Aikaisemmista selvityksistä

Entinen kaupunginjohtaja Atte Rantanen on laatinut selvityksen tapahtumista. Selvitys on käsityksemme mukaan ollut esillä ainakin tarkastuslautakunnassa. Selvitys (aikajana) on ollut käytettävissämme.

Asianajajat Juhani Karvo ja Timo Mella ovat nähtävästi alkuvuonna 2022 laatineet Kemijärven Kehitys Oy:lle selvityksen biojalostamohankkeesta Kemijärven Kehitys Oy:n hallussa olevien asiakirjojen perusteella ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista.

- Mitä asiassa on sovittu eri vaiheissa?
- Miten asiassa päätöksenteko on tapahtunut?
- Mitkä ovat tapahtumien tosiseikat?
- Mihin Kemijärven Kehitys Oy on sitoutunut?
- Onko Kemijärven Kehitys Oy:llä asiassa saatavia?
- Onko asiassa vaatimuksia vireillä?
- Mitkä asiakirjoja Kemijärven Kehitys Oy:ltä puuttuu asiakokonaisuudessa?

Tämä selvitys ei ole ollut käytettävissämme.

Lex Lappian / Matti Torvisen laatima muistio 20.3.2016 Kemijärven Kehitys Oy:lle ja Kemijärven kaupungille. Toimeksiantona on ollut ”tarkastella Kemijärven Kehitys Oy:n suunnittelemaan rahoitusjärjestelyä Boreal Bioref Oy:lle, erityisesti Kemijärven Kehitys Oy:n hallituksen näkökulmasta”. Lisäksi siinä todetaan, että ”selvitys on tarkoitettu vain Kemijärven Kehitys Oy:n sisäiseen käyttöön ja selvitys on kaikilta osin salassa pidettävä”.

Haastattelut:
Atte Rantanen

Aineistopyynnöt kaupungin lisäksi:
Asianajotoimisto Karvo & Mella
Lex Lappia
Kemijärven Kehitys Oy
Patentti- ja rekisterihallitus

Myöhemmin Kemijärven kaupunki myös
”Kaupunki”

Myöhemmin kaupunginvaltuusto myös
”Valtuusto”

Myöhemmin Kemijärven Kehitys Oy
myöhemmin myös ”Yhtiö”
Boreal Bioref Oy myöhemmin myös ”BB Oy”

Toimeksiannon taustaa

Kemijärven kaupunginvaltuustolle on tehty valtuustoaloite 25.4.2022 erityistarkastustarpeesta Boreal Bioref Oy kokonaisuuteen liittyen. Valtuustoaloitetta on täydennetty 30.6.2022 tarkastuslautakunnan pyynnöstä. Valtuustoaloitteessa on kuvattu erityistarkastustarpeita ja siinä on viitattu myös Kemijärven kaupunginhallituksen kokoukseen 28.6.2021.

Tarkastustoimenpiteet kohdistuvat Kemijärven kaupungin hallinto- ja virkamiestoimintaan Boreal Bioref Oy:n rahoitus- ja muissa päätöksissä (esimerkiksi takaukset, pääomitukset, osakehankinnat, urakkahankinnat, saamisten perintä). Tarkastuskohteina ovat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien sekä viranhaltijoiden ja omistajaohjausyksikön päätökset selluhankkeesta (Boreal Bioref Oy:hyn liittyvät; mm. esteellisyyksymykset).

Tarkastusaikajänne on 1.1.2015–30.6.2022.

Selluhanketta tai sen osaa on julkisen tietojen perusteella esitelty Boreal Bioref Oy:n, Boreal Bioref Holding Management Oy:n ja Vataset Teollisuus Oy:n hankkeena.

Kartoitusvaiheen (I-vaihe) tavoitteena on tuoda esille keskeisimpiä tapahtumia ja niihin liittyviä taustahavaintoja yleisellä tasolla sekä kuvata mahdolliset lisätarkastustoimenpiteiden tarpeet ja kohteet.

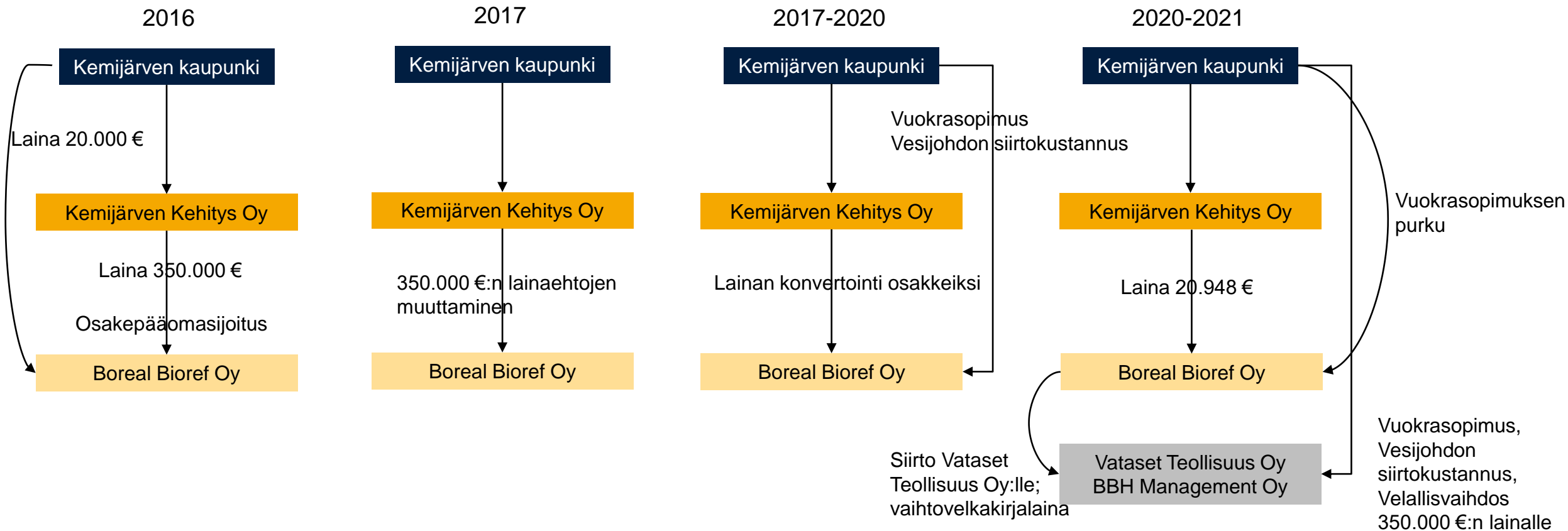
Boreal Bioref Oy, julkisselvityksessä, julkisselvittäjänä toimii asianajaja, KHT Aarni Oksanen, Helsinki.

Boreal Bioref Holding Management Oy (BBH Management Oy) on kaupparekisterissä puutteellisin tiedoin (tyhjä yhtiö).

Vataset Teollisuus Oy on kaupparekisterissä ja viimeisin tilinpäätös on rekisteröity tilivuodelta 2022. Taseen varat muodostuvat saamisista (6,3 Meur), aineellisten hyödykkeiden ennakkomaksusaamisista (0,129 Meur), liikearvosta (1,0 Meur) ja osakkeista (0,166 Meur).

Toimeksiannon taustaa

Lyhyt kuvaus eri asiakokonaisuuksien kehittymisestä liittyen Boreal Bioref -hankkeeseen.

Kaupungin sisäisistä ohjeista ja kuntalaki

Kaupunkikonserniin kuuluvaan tytäryhtiöön liittyy keskeisesti Kaupungin laatima konserniohje.

Kuntalain (10.4.2015/410) mukaan konserniohjeesta päättää valtuusto. Lisäksi se päättää omistajaohjauksen periaatteista.

Saman lain mukaan kunnanhallitus vastaa mm. omistajaohjauksesta, valvoo kunnan etua ja huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa mm. yhtiön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimukseen, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Seuraavissa kohdissa on käsitelty lyhyesti Kemijärven kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita sekä konserniohjeita. Lisäksi on lyhyesti kuvattu hallintosääntöä.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet

Kaupungin johtosäännössä kuvataan muun muassa toimivalta-asioita ja velvollisuuksia.

2014: Kaupunkikonserniin kuuluva yhtiö, säätiö ja kuntayhtymä.

Kunkin yhteisön hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta lainsäädännön ja konserniohjeistuksen mukaisesti. He raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta kaupunginhallitukselle.

2019: Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessaan annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (KL 115.1 §). Vastaavasti tilintarkastajan on tarkistettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetty asianmukaisesti (KL 123.1 § 4 kohta).

2020: Kemijärven kaupunginvaltuuston hyväksymässä konserniohjeessa (KV 11.6.2018 § 40) annetaan toimintaohjeet ja periaatteet kaupungin johdolle ja siihen kuuluville tytäryhteisöille, kuntayhtymille, säätiölle ja osakkuusyhteisöille.

Keskeinen toteuttaja johtosäännön mukaan on kaupunginhallitus.

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Konserniohjeet

2015

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden hallituksissa ja yhtiökokouksissa.

Tytäryhtiöiden pitää raportoida konsernijohtolle tytäryhtiöiden merkittävimmistä riskeistä. Mikäli tytäryhteisössä havaitaan tilikaudella uusia ja merkittäviä riskejä, tulee niistä raportoida viipymättä konsernijohtolle. Kaupungin kannalta merkittävien tytäryhteisöjen on järjestettävä sijoitustoimintansa yhteistyössä kaupungin kanssa. Kaupungin kannalta merkittävien tytäryhteisöjen on järjestettävä sijoitustoimintansa yhteistyössä kaupungin kanssa. Sijoituksen onnistumisesta vastaa ensisijaisesti tytäryhteisön päätösvaltainen toimielin.

Tytäryhteisöjen on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konsernijohtoon ennakkokäsitys asiaa silloin, kun asia liittyy esimerkiksi yhteisön taloudelliseen vastuuseen.

Tytäryhteisön hallituksen on hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys mm. seuraaviin toimenpiteisiin:

- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- yrityskaupat
- osakkeiden merkintä
- merkittävä lainananto
- periaatteelliset ja taloudellisesti merkittävät sopimukset

Konserniohje 1.4.2015

Konserniohje 1.8.2018

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konserni- ja elinkeinojaosto ja kaupunginjohtaja (hallintosääntö 4. luku)

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen ja soveltuvin osin osakkuusyhtiöiden omistajaohjaukseen (kuntalaki 10.4.2015 7:47)

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Konserniohjeet

2018

Hyväksyttyä konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, säännöistä, perus- tai osakassopimuksesta muuta johdu.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeen noudattamatta jättäminen voi kuitenkin johtaa vahingonkorvausvastuuseen, mikäli sen noudattamatta jättämisen seurauksena on merkittävää vahinkoa tai haittaa tytäryhteisölle tai kaupunkikonsernille.

Tytäryhteisöjen toiminta tulee järjestää hyvän hallintotavan mukaisesti. Niiden tulee toimia avoimesti, läpinäkyvästi ja vastuuntuntoisesti siten, että yhteisö organisoidaan ja sen toiminta suunnitellaan, johdetaan ja harjoitetaan noudattaen ammatillisia, liiketalouden ja lainsäädännön vaatimuksia sekä kestävän kehityksen periaatteita ja että yhteisö hoitaa varojaan huolellisesti, tuottavasti ja taloudellisesti.

Konserniohje 1.4.2015

Konserniohje 1.8.2018

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konserni- ja elinkeinojaosto ja kaupunginjohtaja (hallintosääntö 4. luku)

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Konserniohjeet

2018

Tytäryhteisön hallituksen on hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys mm. seuraaviin toimenpiteisiin:

- sidotun oman pääoman tai vastaavan erän muuttaminen,
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit, käsittäen myös kiinteistökaupat,
- yrityskaupat,
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei ole erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi,
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus,
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (mukaan lukien immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen,
- merkittävä lainanotto ja –anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen,
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset,
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen ja
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Omistajan ennakkokäsityksen hankkiminen ei muuta tytäryhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Tytäryhteisön hallitus ja toimiva johto kantavat aina vastuun tekemistään päätöksistä ja yhteisön johtamisesta.

Konserniohje 1.4.2015

Konserniohje 1.8.2018

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konserni- ja elinkeinojaosto ja kaupunginjohtaja (hallintosääntö 4. luku)

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Hallintosäännöt

Kaupungin rahatoimen hoitamisesta on määrätty hallintosäännön 4 luvun 39 §:ssä seuraavasti:

2015 voimassa ollut

"Rahatoimeen kuuluvat kaupungin maksuliikenteen, rahoitusomaisuuden, käyttöomaisuusarvopapereiden, muiden pitkäaikaisten sijoitusten, vieraan pääoman sekä maksuvalmiuden suunnittelu ja hoito. Rahatoimi on hoidettava tuottavasti, taloudellisesti ja mahdollisimman riskittömästi. Kaupunginvaltuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä tai erikseen lainan ottamista ja antamista koskevista periaatteista.

Kaupunginvaltuusto päättää antolainojen myöntämisestä ja niistä perittävistä koroista. Kaupunginjohtajalla on oikeus tehdä talousarviolainan ottamispäätös valtuuston talousarviossa hyväksymän nettoeuromäärän rajoissa.

Talous- ja kehittämisjohtajalla on oikeus ottaa tilapäisluottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi kerrallaan enintään 5,5 miljoonaa euroa. Talous- ja kehittämisjohtajalla on oikeus myöntää turvaavaa vakuutta vastaan enintään kuuden (6) kuukauden pituista tilapäisluottoa kaupungin tytäryhtiöille niiden tilapäisiin maksuvalmiusongelmiin. Kaupunginhallitus määrittää talous- ja kehittämisjohtajan myöntämien lainojen koron sekä niistä perittävän provision. Talous- ja kehittämisjohtajalla on oikeus myöntää turvaavaa vakuutta vastaan kemijärveläisille yhdistyksille ns. palkanmaksulainaa. Kaupunginhallitus päättää kassavarojen sijoitustoimintaan liittyvistä periaatteista ja muusta rahoitustoimen hoidosta, johon liittyvää toimivaltaa kaupunginhallitus voi siirtää edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille."

"Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta päättää kaupunginhallitus."

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Hallintosäännöt

Kaupungin rahatoimen hoitamisesta on määrätty hallintosäännön 8 luvun 66 §:ssä seuraavasti:

2017 voimassa ollut

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista.

Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista.

Talousarvion hyväksyminen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Kaupunginjohtajalla on oikeus tehdä talousarviolainan ottamispäätös valtuuston talousarviossa hyväksymän nettoeuromäärän rajoissa.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talous- ja kehittämisjohtaja. Talous- ja kehittämisjohtajalla on oikeus myöntää turvaavaa vakuutta vastaan enintään kuuden (6) kuukauden pituista tilapäisluottoa kaupungin tytäryhtiöille niiden tilapäisiin maksuvalmiusongelmiin.

Kaupunginhallitus määrittää talous- ja kehittämisjohtajan myöntämien lainojen koron sekä niistä perittävän provision. Talous- ja kehittämisjohtajalla on oikeus myöntää turvaavaa vakuutta vastaan kemijärveläisille yhdistyksille ns. palkanmaksulainaa.

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Hallintosäännöt

Kaupungin rahatoimen hoitamisesta on määrätty hallintosäännön 8 luvun 69 §:ssä

Seuraavasti **(2019 voimassa ollut)**:

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista.

Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksyminen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Kaupunginjohtajalla on oikeus tehdä talousarviolainan ottamispäätös valtuuston talousarviossa hyväksymän nettoeuromäärän rajoissa.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talous- ja kehittämisjohtaja. Talous- ja kehittämisjohtajalla oikeus myöntää turvaavaa vakuutta vastaan enintään kuuden (6) kuukauden pituista tilapäisluottoa kaupungin tytäryhtiöille niiden tilapäisiin maksuvalmiusongelmiin.

Kaupunginhallitus määrittää talous- ja kehittämisjohtajan myöntämien lainojen koron sekä niistä perittävän provision. Talous- ja kehittämisjohtajalla on oikeus myöntää turvaavaa vakuutta vastaan kemijärveläisille yhdistyksille ns. palkanmaksulainaa.

Kaupungin sisäisistä ohjeista

Sisäisten ohjeistuksien linkittyminen eri päätöksiin

Boreal Bioref Oy:n rahoittaminen Kemijärven Kehitys Oy:n puolelta

- Konserniohje
- Miten konserniohje on käsitelty Kemijärven Kehitys Oy:n hallituksessa ja yhtiökokouksessa?

Boreal Bioref Oy:n tai sen läheistahon rahoittaminen kaupungin puolelta

- Hallintosääntö

Kemijärven Kehitys Oy

Kemijärven Kehitys Oy – tilinpäätösinformaatio 2015-2022

Kemijärven Kehitys Oy:n tilivuoden 2016 toimintakertomuksessa todetaan, että Yhtiö lähti Boreal Bioref Oy:hyn kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Kemijärven Kehitys Oy:n taseeseen on 8.3.2016 merkitty Boreal Bioref Oy:n osakkeita 600 euron arvosta, omistusosuus 24 %. Kemijärven Kehitys Oy:n taseeseen on tilivuonna 2016 merkitty sijoituseriin (pysyvät vastaavat) 350.000 euron lainasaaminen Boreal Bioref Oy:ltä. Toimintakertomuksessa laina todetaan olevan osakaslaina. Tilivuoden 2016 mukaan Yhtiön ja Boreal Bioref Oy:n välille laadittiin 7.11.2016 irtaantumissopimus.

Tilivuoden 2017 toimintakertomuksessa on todettu, että Yhtiön omistusosuus on pudonnut 11,76 %:iin. Seuraavana vuonna on todettu, että Yhtiö jatkaa edelleen aktiivisesti hankkeen edistämistä yhteistyöllä ja hallitustyöskentelyn kautta.

Tilinpäätöksessä 31.12.2019 350.000 euron laina on siirretty pitkäaikaisiin lainasaamisiin.

Tilinpäätöksessä 31.12.2020 todetaan, että Boreal Bioref Oy on tehnyt heinäkuussa 2020 sopimuksen Vataset Teollisuus Oy:n kanssa biojalostamon rahoituksen hankkimisesta. Syksyllä 2020 on siirretty mm. ympäristölupa Vataset Teollisuus Oy:lle. Kaupunki vuokrasi Vataset Teollisuus Oy:lle Patokankaan teollisuusalueen tontin.

Kemijärven Kehitys Oy on joulukuussa 2020 ostanut Vataset Teollisuus Oy:n tytäryhtiön BBH Management Oy:n osakkeita 600 kpl (0,6 %). Osakkeiden hankintameno on yhteensä 1 euro.

Tilivuonna 2021 Kemijärven Kehitys Oy on toimintakertomustiedon mukaan maksanut Boreal Bioref Oy:lle kuuluvia ostovelkoja 20.948,74 eurolla. "Vastineeksi" Yhtiö on saanut Kemijärven Biojalostamo Oy:n oman pääoman ehtoiset vaihtovelkakirjat nro 344 ja 345 (nimellisarvoltaan yhteensä 20.000 euroa). Toimintakertomuksessa todetaan, että "lyhytaikaisen saamisen takaisinmaksuun voi liittyä huomattava epävarmuus". Nämä on merkitty taseeseen lyhytaikaisiin lainasaamisiin.

Lisäksi toimintakertomuksessa 2021 todetaan, että kaupunginhallituksen ohjeistuksella 15.3.2021 on hyväksytty Boreal Bioref Oy:lle myönnetyn pääomaehtoisen lainan, suuruudeltaan 350.000 euroa, vaihto Vataset Teollisuus Oy:n pääomalainaehdoiseen vaihtovelkakirjaan.

Tilinpäätöksen 31.12.2022 liitetiedoissa todetaan, että lainasaaminen 350.000 euroa on pääomaehtoinen vaihtovelkakirjalaina ja velallinen on Vataset Teollisuus Oy. Lisäksi todetaan, että lainasaamisen takaisinmaksuun voi liittyä huomattava epävarmuus. Vastaava toteamus on myös 20.948,74 euron saamisen osalta.

Kemijärven Kehitys Oy:n taseen mukaisista varoista esimerkiksi tilanteessa 31.12.2017 Boreal Bioref Oy:hyn liittyvät sijoitukset muodostavat noin 56 % taseen mukaisista varoista. Vrt. konserniohje - merkittävä investointi

Tilivuoden 2022 toimintakertomuksessa todetaan, että Yhtiössä toteutetaan sisäistä valvontaa seurannan avulla, mikä on hallituksen vastuulla. Toimitusjohtaja antaa tilannekatsauksia hallitukselle.

Kemijärven Kehitys Oy:n hallitus 9/2014-4/2021

HALLITUS (Rekisterissä 05.09.2014 11:22:17 - 30.05.2018 11:53:28)

Puheenjohtaja:

 Niemelä Veikko Johannes

Jäsenet:

 Junttila Maarit Kaarina
Kasurinen Juha Ensio
Ketonen Lasse Ensio Ilmari
Korpela Kari Pentti Antero
Koskenranta Pentti Onni
Perälä Tarja Tellervo

Varajäsenet:

 Haapalinna Ilkka Osmo Kalervo
Kangas Esa Heikki
Kerkelä Mauno Kullervo
Knuutila Kristiina
Ruokamo Anita Irene
Suorsa-Varrio Paula Helinä
Tapio Juhani Kalervo

HALLITUS (Rekisterissä 30.05.2018 11:53:28 - 11.05.2020 09:50:07)

Puheenjohtaja:

 Koskenranta Pentti Onni

Jäsenet:

 Kortelainen Yrjö Jukka
Mulari Tauno Jaakko
Niemi Tiina Johanna
Tervola Mari Kristiina

Varajäsenet:

 Kelloniemi Ilkka Juhana
Korpela Kari Pentti Antero
Kostamovaara Johan Teemu Matias
Lappalainen Mia Maarit
Savukoski Riitta Tuulikki

HALLITUS (Rekisterissä 11.05.2020 09:50:07 - 26.04.2021 14:26:33)

Puheenjohtaja:

 Koskenranta Pentti Onni

Jäsenet:

 Kortelainen Yrjö Jukka
Mulari Tauno Jaakko
Pekkarinen Leena Marjatta
Tervola Mari Kristiina

Varajäsenet:

 Kelloniemi Ilkka Juhana
Korpela Kari Pentti Antero
Kostamovaara Johan Teemu Matias
Lappalainen Mia Maarit
Savukoski Riitta Tuulikki

Kemijärven Kehitys Oy:n hallitus 9/2014-11/2022

HALLITUS (Rekisterissä 26.04.2021 14:26:33 - 23.11.2021 13:32:23)

Puheenjohtaja:

 Kostamovaara Johan Teemu Matias

Jäsenet:

 Kortelainen Yrjö Jukka
Mulari Tauno Jaakko
Pekkarinen Leena Marjatta
Tervola Mari Kristiina

Varajäsenet:

 Kelloniemi Ilkka Juhana
Korpela Kari Pentti Antero
Lappalainen Mia Maarit
Lehtola Joonas Tapio
Savukoski Riitta Tuulikki

HALLITUS (Rekisterissä 23.11.2021 13:32:23 - 12.05.2022 15:10:03)

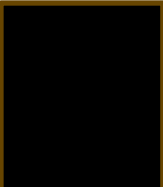
Puheenjohtaja:

 Niemelä Veikko Johannes

Jäsenet:

 Luiro Tuula Marjatta
Masalin Sirpa Marika
Mulari Tauno Jaakko
Tuominen Timo Tapani

Varajäsenet:

 Honkanen Senni Katariina
Kalliokoski Tuomas Juhani
Kerkelä Teija Tuulikki
Korpela Kari Pentti Antero
Niemistö Sami Sakari

HALLITUS (Rekisterissä 12.05.2022 15:10:03 - 22.08.2022 13:11:32)

Puheenjohtaja:

 Palojärvi Jarmo Antero

Jäsenet:

 Lautamo Simo Väinö Johannes
Luiro Tuula Marjatta
Masalin Sirpa Marika
Mulari Tauno Jaakko
Sutinen Hannaliisa
Tuominen Timo Tapani

Varajäsenet:

 Honkanen Senni Katariina
Iivari Vesa-Pekka
Kalliokoski Tuomas Juhani
Lautamo Aki Mikael
Mulari Sirkka Liisa
Niemistö Sami Sakari
Välikangas Sanna Karoliina

Kemijärven Kehitys Oy:n hallitus 9/2014-11/2022

HALLITUS (Rekisterissä 22.08.2022 13:11:32 - 18.11.2022 10:24:01)

Puheenjohtaja:

 Palojärvi Jarmo Antero

Jäsenet:

 Lautamo Simo Väinö Johannes
Masalin Sirpa Marika
Mulari Tauno Jaakko
Sutinen Hannaliisa
Tuominen Timo Tapani

Varajäsenet:

 Honkanen Senni Katariina
Iivari Vesa-Pekka
Kalliokoski Tuomas Juhani
Lautamo Aki Mikael
Mulari Sirkka Liisa
Niemistö Sami Sakari
Välikangas Sanna Karoliina

HALLITUS (Rekisteröity 18.11.2022 10:24:01)

Puheenjohtaja:

 Palojärvi Jarmo Antero

Jäsenet:

 Lautamo Simo Väinö Johannes
Luiro Tuula Marjatta
Masalin Sirpa Marika
Mulari Tauno Jaakko
Sutinen Hannaliisa
Tuominen Timo Tapani

Varajäsenet:

 Honkanen Senni Katariina
Iivari Vesa-Pekka
Kalliokoski Tuomas Juhani
Lautamo Aki Mikael
Mulari Sirkka Liisa
Niemistö Sami Sakari
Välikangas Sanna Karoliina

Kemijärven Kehitys Oy:n toimitusjohtaja 9/2014-11/2022

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisterissä 05.09.2014 11:22:17 - 02.05.2019 12:44:54)

Toimitusjohtaja:

██████████ Polvi Jari Petteri

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisterissä 02.05.2019 12:44:54 - 24.11.2021 09:53:36)

Toimitusjohtaja:

██████████ Paloniemi Jari Pekka

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisterissä 24.11.2021 09:53:36 - 26.11.2021 14:11:11)

Toimitusjohtaja:

██████████ Paloniemi Jari Pekka

Toimitusjohtajan sijainen:

██████████ Honkavuori Meiju Hannele

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisterissä 26.11.2021 14:11:11 - 18.11.2022 10:24:01)

Toimitusjohtaja:

██████████ Honkavuori Meiju Hannele

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisterissä 18.11.2022 10:24:01 - 12.12.2022 11:51:51)

Toimitusjohtajan sijainen:

██████████ Palojärvi Jarmo Antero

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisteröity 12.12.2022 11:51:51)

Toimitusjohtaja:

██████████ Rinne Jukka Petteri

Toimitusjohtajan sijainen:

██████████ Palojärvi Jarmo Antero

Boreal Bioref Oy

Boreal Bioref Oy

Boreal Bioref Oy esittää tilinpäätöksessään 31.12.2016 (ensimmäinen tilinpäätös) pitkäaikaisena velkana 350.000 euroa, osakepääomana 2.500 euroa. Seuraavalla tilikaudella nähtävästi konvertoitu pääomalainaksi (30.6.2018 päättynyt tilikausi). Samalla tilikaudella on saatu SVOP-sijoitus 500.000 euroa ja uutta pääomalainaa 2.600.000 euroa). Varat käytetty juokseviin kuluihin ja etenkin keskeneräisiin projekteihin.

Tilinpäätös 31.12.2020 – oman pääoman ehtoinen vaihtovelkakirjalaina – ainoa varallisuuserä (5.000.000 euroa) – osapuoli Vataset Teollisuus Oy. Perustuu 29.9.2020 tehtyyn liiketoimintakauppaan. Boreal Bioref Oy:n hallitus on 14.1.2021 vahvistanut kaupan. Vataset Teollisuus Oy on pitänyt antaa tarjous Boreal Bioref Oy:hyn sijoittaneille tahoille mahdollisuuden vaihtaa vaihtovelkakirjalainat Vataset Teollisuus Oy:n vaihtovelkakirjalainoihin.

Kemijärven Kehitys Oy alussa käytännössä ainoa rahoittaja. Lisää sijoituksia on tullut toisella tilikaudella.

Liiketoimintakauppa 31.12.2020 päättyneellä tilikaudella.

Boreal Bioref Oy:n omistus 2016 alussa

Kemijärven Kehitys Oy – perustamisessa osakkeet 1-24000 – 24 %
Kemijärven kaupunkikonserniyhtiö

Halla yhtiö Oy – perustamisessa osakkeet 62001-100000 – 38 %
Heikki Nivalan yhtiö

Heikki Nivala hallituksen puheenjohtaja 12/2015-10/2021
Yritys rekisteröity 2.12.2015

Sijoituskiila Oy – perustamisessa osakkeet 24001-62000 – 38 %
Timo Korvan ja Pekka Koskenrannan yhtiö

Timo Korva hallituksen jäsen ja Pekka Koskenranta varajäsen 2/2016-3/2021
Yritys rekisteröity 18.2.2016

Boreal Bioref Oy on perustettu 19.2.2016 (lähde: Perustamisasiakirjat).

Boreal Bioref Oy:n ainoa varsinainen rahoittaja on ensimmäisellä tilikaudella ollut Kemijärven Kehitys Oy. Toisella tilikaudella merkittävä määrä muuta rahoitusta (lähde: Boreal Bioref Oy:n tilinpäätökset).

Boreal Bioref Oy:n hallitus ja toimitusjohtaja

HALLITUS (Rekisterissä 30.03.2016 - 05.12.2017)

Puheenjohtaja:

[REDACTED] Nivala Heikki Sulo

Jäsenet:

[REDACTED] Korva Timo Ensio
Koskenranta Pekka Juhani
Polvi Jari Petteri
Soppela Lea Tuulikki

HALLITUS (Rekisterissä 05.12.2017 - 29.07.2019)

Puheenjohtaja:

[REDACTED] Nivala Heikki Sulo

Jäsenet:

[REDACTED] Korva Timo Ensio
Koskenranta Pekka Juhani
Krigström Carl Johan Magnus
Polvi Jari Petteri

HALLITUS (Rekisterissä 29.07.2019 - 31.03.2021)

Puheenjohtaja:

[REDACTED] Nivala Heikki Sulo

Jäsenet:

[REDACTED] Korva Timo Ensio
Koskenranta Pekka Juhani
Krigström Carl Johan Magnus
Polvi Jari Petteri
Ruopsa Harri Sakari

TOIMITUSJOHTAJA (Rekisterissä 30.05.2018 - 20.04.2021)

Toimitusjohtaja:

[REDACTED] Nivala Heikki Sulo

Kaupungin kannalta keskeiset henkilöt:

Heikki Nivala (eropyyntö 12.2.2016)

Pekka Koskenranta

Lea Soppela (ks. alaviite)

Jari Polvi

Alaviite: Olemme saaneet käyttöömmme Boreal Bioref Oy:n yhtiökokouksen pöytäkirjan 13.5.2016, missä todetaan, että Lea Soppelan tilalle hallitukseen valitaan Aarno Kostamo. Kumpakaakaan ei ole rekisteröity kaupparekisteriin. Lea Soppelan poistuminen on rekisteröity 5.12.2017.

Boreal Bioref Oy:n hallitus ja toimitusjohtaja

HALLITUS (Rekisterissä 31.03.2021 - 20.04.2021)

Puheenjohtaja:

██████████ Nivala Heikki Sulo

Jäsenet:

██████████ Korva Timo Ensio
██████████ Koskenranta Pekka Juhani
██████████ Krigström Carl Johan Magnus
██████████ Ruopsa Harri Sakari

HALLITUS (Rekisterissä 20.04.2021 - 07.06.2021)

Puheenjohtaja:

██████████ Leinonen Jouni Henrik

Jäsenet:

██████████ Ruopsa Harri Sakari

HALLITUS (Rekisterissä 07.06.2021 - 22.09.2021)

Puheenjohtaja:

██████████ Leinonen Jouni Henrik

HALLITUS (Rekisterissä 22.09.2021 - 23.11.2021)

Ei henkilöitä.

Kaupungin kannalta keskeiset henkilöt:

Heikki Nivala (eropyyntö 12.2.2016)
Pekka Koskenranta
Lea Soppela
Jari Polvi

HALLITUS (Rekisterissä 23.11.2021 - 13.10.2022)

Puheenjohtaja:

██████████ Suuperko Mauri Ensio

Jäsenet:

██████████ Vatanen Harri Tapani
██████████ Weil Sven Holger

HALLITUS (Rekisteröity 13.10.2022)

Jäsenet:

██████████ Vatanen Harri Tapani
██████████ Weil Sven Holger

Muista yrityksistä

Vataset Teollisuus Oy, BBH Management Oy ja Kemijärven Biojalostamo Oy

Vataset Teollisuus Oy – tilinpäätös 31.12.2020 – liikearvoa 3,1 Meur, ennakkomaksusaamisia 4,9 Meur, muita saamisia 4,5 Meur, pääomalainat 12,4 Meur (esitetty omassa pääomassa).

Vataset Teollisuus Oy on 19.3.2021 myynyt **Kemijärven Biojalostamo Oy:lle** liiketoimintakaupalla Kemijärven ympäristö- ja vesitalousluvut nähtävästi 99,7 Meurolla.

Vataset Teollisuus Oy:n hallitukseen kuuluu Harri Vatanen (8/2018 lähtien; tätä ennen noin 1 kuukauden Harri Vatanen, Juha Kattelus, Markku Takala).

BBH Management Oy on merkitty kaupparekisteriin 5.10.2020 ja poistettu kaupparekisteristä (toiminta lakannut) 12.4.2023 (hallituksessa Timo Korva 10/2020-11/2022, Heikki Nivala 10/2020-3/2021, Pekka Koskenranta (vara) 10/2010-3/2021).

Olemme saaneet käyttöömmme saatavasiirtoon (BB Oy -> BBHM Oy) liittyvää kirjeenvaihtodokumentaatiota. Kaupungin puolelta päätöksiä tästä ei ole todettu.

Saatavasiirrot ovat keskeisiä.
Käytännössä uusi rahoituspäätös.

Antolainauspäätökset.
Konserniohjaus.

Kaupunkikonserni päätöksistä

Investoinneista ja rahoituksista

Rahoitus 350.000 euroa

A. Kaupunginhallitus on antanut lainasta konserniohjauksen 8.2.2016 ja 11.4.2016.

Kemijärven Kehitys Oy:n tilivuoden 2016 toimintakertomuksessa todetaan, että Yhtiö lähti Boreal Bioref Oy:hyn kaupunginhallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Kemijärven Kehitys Oy:n taseeseen on 8.3.2016 merkitty Boreal Bioref Oy:n osakkeita 600 euron arvosta, omistusosuus 24 %. Kemijärven Kehitys Oy:n taseeseen on tilivuonna 2016 merkitty 350.000 euron lainasaaminen Boreal Bioref Oy:ltä; osakaslaina.

B. Kaupunginhallituksen päätös 10.4.2017 – laina muutetaan pääomaehtoiseksi (tarkoittanee osakeyhtiölain mukaista pääomalainaa).

Boreal Bioref Oy esittää tilinpäätöksessään 31.12.2016 (ensimmäinen tilinpäätös) pitkäaikaisena velkana 350.000 euroa. Seuraavalla tilikaudella nähtävästi konvertoitu pääomalainaksi (30.6.2018 päättynyt tilikausi). Samalla tilikaudella on saatu SVOP-sijoitus 500.000 euroa ja uutta pääomalainaa 2.600.000 euroa). Varat käytetty juokseviin kuluihin ja etenkin keskeneräisiin projekteihin.

Kemijärven Kehitys Oy:n yhtiökokouskutsussa 2016 on todettu seuraavaa: Eri lausunnot eivät aseta estettä rahoituspäätöksen tekemiselle, rahoituksen valmistelu on tehty huolellisesti ja kaupunginhallituksen antaman konserniohjeistuksen mukaisesti. Kemijärven Kehitys Oy lainaa enintään 350.000 euroa, vakuudeksi yrityskiinnitys.

C. Kaupunginhallituksen päätös 30.3.2020 ja 20.4.2020 – pääomalainaehtoisten pääomien ja korkojen konvertointi osakkeiksi

Tilinpäätös 31.12.2020 – Boreal Bioref Oy:n ainoa varallisuuserä (5.000.000 euroa) on oman pääoman ehtoinen vaihtovelkakirjalaina – osapuoli Vataset Teollisuus Oy. Perustuu 29.9.2020 tehtyyn liiketoimintakauppaan. Boreal Bioref Oy:n hallitus on 14.1.2021 vahvistanut kaupan. Vataset Teollisuus Oy on pitänyt antaa tarjous Boreal Bioref Oy:hyn sijoittaneille tahoille mahdollisuudesta vaihtaa vaihtovelkakirjalainat Vataset Teollisuus Oy:n vaihtovelkakirjalainoihin.

Lainalle ei ole koskaan haettu päätöksen mukaista vakuutta (yrityskiinnitys; mainittu mm. kaupunginhallituksen päätöksessä 11.4.2016).

Missä vaiheessa on päätetty, että laina on pääomaehtoinen? Esillä jo aikaisemmin kuin 10.4.2017.

Lainan muuttaminen oman pääoman ehtoiseksi on mielestämme muuttanut olennaisesti rahoittajan asemaa.

Omistusosuuden pienentymistä ei ole käsitelty kaupunginhallituksessa.

Liiketoimintakauppa, mahdollinen käsittelyvaatimus Boreal Bioref Oy:n yhtiökokoustaalla. Tämän osalta ei ole todettu konserniohjausta.

Esillä on ollut kysymys Kemijärven Kehitys Oy:n sijoituksen rahoituslähteestä – Kemijärven Kehitys Oy:n toimintakertomuksen mukaan Pyhätunturin kohde on myyty 2.12.2016.

Investoinneista ja rahoituksista

Rahoitus 350.000 euroa

A. Kaupunginhallitus on antanut lainasta konserniohjauksen 8.2.2016 ja 11.4.2016.

Kaupunginhallituksen päätöksessä 8.2.2016 todetaan, että ”Kaupunginhallitus ohjeistaa Kemijärven Kehitys Oy:tä yhtiön toimintaan liittyvissä asioissa”. Päätöksessä ei mainita, että kukaan olisi ilmoittanut esteellisyydestään. Päätökseen liittyy ei-julkinen liite, jossa tuodaan esille sijoituskohde Boreal Bioref Oy, alkurahoituksen määrät ja luonteet sekä hallituksen jäsenet.

Heikki Nivala on pyytänyt eroa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja kaupunginvaltuutetun tehtävistä 12.2.2016. Käsitelty kaupunginhallituksessa 22.2.2016.

Kaupunginhallituksen kokouksen 11.4.2016 päätöksessä todetaan, että Lea Soppela poistui kokouksesta asiana käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

B. Kaupunginhallituksen päätös 10.4.2017 – laina muutetaan pääomaehtoiseksi (tarkoittanee osakeyhtiölain mukaista pääomalainaa)

Kaupunginhallituksen kokouksessa on todettu, että Boreal Bioref Oy:n alkuvaiheen rahoitustilanne on muuttunut ja se tarjoaa kaupungille mahdollisuutta muuttaa ”myönnetty pääomalaina pääomaehtoiseksi lainaksi”. Perusteltu mm. huomattavasti paremmalla tuotto-odotuksella. Päätösehdotus on hyväksytty.

Esa Kangas ja Tarja Perälä ovat jääväneet itsensä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

C. Kaupunginhallituksen päätös 30.3.2020 ja 20.4.2020 – pääomalainaehtoisten pääomien ja korkojen konvertointi osakkeiksi

Kaupunginhallituksen kokouksessa on päätetty, että muutetaan pääomalainasaaminen korkoineen Boreal Bioref Oy:n osakkeiksi. Perusteluissa todetaan mm., että järjestely ei kasvata kaupungin eikä Kemijärven Kehitys Oy:n riskiä.

Riitta Savukoski on jäävänyt itsensä ja poistui kokouksesta esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallituksessa on 20.4.2020 käsitellyt Haapalinnan, Ojaniemen, Kallioniemen ja Sutisen oikaisuvaatimuksia. Kaupunginhallitus on hylännyt ne.

Lea Koskela, Kirsti Ojala, Riitta Savukoski jäävänsivät itsensä ja poistuivat kokouksesta esteellisinä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus 2016

Lea Soppela (pj)
Arto Ojala (varapj)
Kauko Jaakkola (varapj)
Pirkka Aalto
Esa Kangas
Jukka Ojala
Tarja Perälä
Sirkka Pikkuvirta
Antia Ruokamo

Kaupunginhallitus 2017

Lea Soppela (pj)
Arto Ojala (varapj)
Kauko Jaakkola (varapj)
Pirkka Aalto
Esa Kangas
Jukka Ojala
Tarja Perälä
Sirkka Pikkuvirta
Anita Ruokama

Kaupunginhallitus 2020

Lea Koskela (pj)
Markku Harju (varapj)
Kirsi Ojala (varapj)
Esa Kangas
Joonas Lehtola
Jukka Ojala
Riitta Savukoski

Investoinneista ja rahoituksista

Rahoitus 350.000 euroa

D. Kaupunginhallitus on antanut lainasta konserniohjauksena 15.3.2021 Kemijärven Kehitys Oy:lle, että tämä hyväksyy velallisen vaihdon Boreal Bioref Oy:stä Vataset Teollisuus Oy:hyn.

Kemijärven Kehitys Oy:n vuoden 2021 toimintakertomuksessa todetaan, että kaupunginhallituksen ohjeistuksella 15.3.2021 on hyväksytty Boreal Bioref Oy:lle myönnetyn pääomaehtoisen lainan, suuruudeltaan 350.000 euroa, vaihdon Vataset Teollisuus Oy:n pääomalainaehdoiseen vaihtovelkakirjaan.

Kaupunginhallituksessa kokouspöytäkirjassa 15.3.2021 todetaan, että Vataset Teollisuus Oy on siirtynyt yritysjärjestelyn kautta Kemijärven biojalostamohankkeen vetäjäksi. Vataset Teollisuus Oy on esittänyt, että sijoittajat vaihtaisivat Boreal Bioref Oy:lle myöntämänsä pääomalainehtoiset velkakirjat Vataset Teollisuus Oy:n pääomaehdoiseen vaihtovelkakirjalainaan.

Kaupunginhallitus on ohjeistanut Kemijärven Kehitys Oy:tä hyväksymään myönnetyn pääomaehtoisen velkakirjan vaihdon Vataset Teollisuus Oy:n pääomalainaehdoiseen velkakirjaan.

Edellisenä vuotena on hyväksytty 350.000 euron saamisen konvertointi korkoineen osakepääomaan. Mistä päätetty?

Kaupunginhallitus 2021

Juhani Tapio (pj)

Riitta Savukoski (varapj)

Paula Alatalo (varapj)

Markku Harju

Teija Kerkelä

Ahti Majava

Kirsti Ojala

Investoinneista ja rahoituksista

Maavuokra ja vesijohto

Maavuokra

Kaupunginhallituksen käsittelyt 13.3.2017, 10.4.2017 ja 22.5.2017. Kaupungin valtuuston käsittely maavuokra-asiasta on ollut 19.4.2017.

Maavuokrasopimus 28.6.2017 vuokralainen Boreal Bioref Oy (allekirjoittajana kaupungin puolelta Marjo Sääreä ja Boreal Bioref Oy:n puolelta Timo E. Korva ja Jari Polvi (samaa aikaan Kemijärven Kehitys Oy:n toimitusjohtaja)). Vuokra-aika alkaa 1.8.2017.

Kaupunginhallituksen ohjeistus 9.11.2020 kaupunginjohtajalle purkaa maavuokrasopimus. Purkukirje 10.11.2020 Boreal Bioref Oy:lle.

Kaupunginhallituksen 23.11.2020 tekemän päätöksen mukaan uusi vuokrasopimus on tehty Vataset Teollisuus Oy:n kanssa. Samassa yhteydessä vuokran tarkistus johtuen vuokra-alueen muutoksesta, uusi vuokra 49.715 euroa vuodessa. Kohde vuokrattu 18.12.2020 ja vuokra-aika päättyy 31.12.2080.

Vesijohto

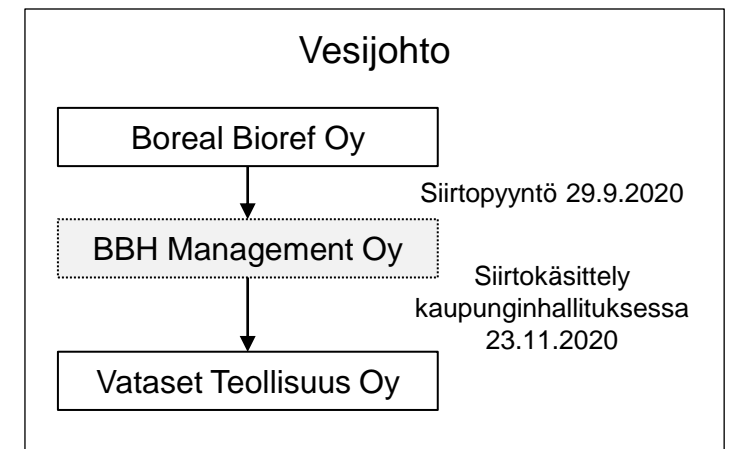
Kemijärven lämpö ja vesi Oy, Kemijärven kaupunki (tekninen palvelu) sekä Boreal Bioref Oy ovat 5.3.2019 sopineet kustannuksista ja menettelytavoista koskien runkovesijohdon siirtämistä pois tulevien teollisuusrakenteiden tieltä Patojärven vesistössä. Kustannusvastuista on sovittu myös edellä mainitussa vuokrasopimuksessa 28.6.2017. Kaupunginhallituksen kokouksessa 23.11.2020 on todettu, että Vataset Teollisuus Oy on lupautunut maksamaan kaupungille vesijohdon siirtokustannukset. Kaupunki on maksanut Kemijärven lämpö ja vesi Oy:lle laskun vesijohdon siirrosta.

Siirtomaksua on käsitelty kaupunginhallituksessa 30.8.2021 (laina vai myyntisaaminen). Mielestämme kyseessä olisi rahoituspäätös, investointirahoitus. Vesijohtoinvestointi on pääomitettu tontin arvoon. Tästä on kaupunginhallituksen päätös 31.5.2021.

Boreal Bioref Oy:n hallitukseen on 5.12.2017 asti rekisteröity Lea Soppela.

Vuokrasopimuksen mukaan vesijohdon siirrosta aiheutuvista kustannuksista on vastannut yksinomaan vuokralainen.

Mielestämme kyseessä olisi alun perin ollut antolainauspäätös, investointirahoitus.

Investoinneista ja rahoituksista

Maavuokra ja vesijohto

Vesijohto

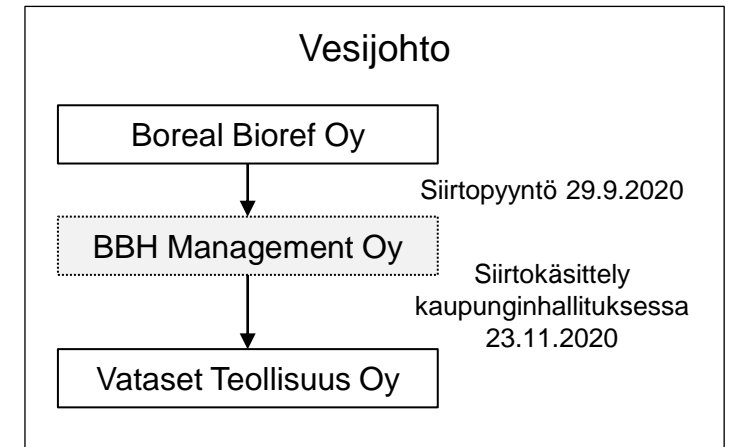
Kaupunki on maksanut 170.087,47 euroa Kemijärven lämpö ja vesi Oy:lle tositetulosten mukaan 27.6.2019 (asiantarkastettu ja hyväksytty).

Tilintarkastaja on antanut tilintarkastuspöytäkirjassaan 18.5.2020 huomautuksen asiassa.

15.3.2019 on voimassa ollut Hallintosääntö 2018. Sen mukaan Kaupunginhallitus päättää lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Antolainauksesta ei ole Kaupunginhallituksen päätöstä.

Vuokrasopimuksen mukaan vesijohdon siirrosta aiheutuvista kustannuksista on vastannut yksinomaan vuokralainen.

Mielestämme kyseessä olisi alun perin ollut antolainauspäätös, investointirahoitus.

Investoinneista ja rahoituksista

Muista yksittäisistä tapahtumista

Oikeustoimi / liiketapahtuma	Pvm	Selite	Muuta
Osakepääoma-sijoitus 600 euroa	2016	Konserniohjaus	Käsittely Kaupunginhallituksessa
20.000 euron laina	21.6.2016	Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 14.3.2016 (esittelijä Jari Polvi), viranhaltijapäätöksessä todetaan, että kaupungin hallituksen enemmistö on hyväksynyt puhelimitse hyväksynyt, antanut tukensa esitetulle rahoitukselle.	Laina on takaisinmaksettu saman vuoden aikana. Vastuuhenkilöt Boreal Bioref Oy:ssä. Rahavirta - Kaupunki antanut ja Kemijärven Kehitys Oy maksanut takaisin Kaupungille. Rahavirta tulisi erikseen vielä varmistaa. Laina on päätöksen mukaan ollut SVOP-sijoitus. Epävarmaksi on jäänyt tähän liittyvät maksaja/sijoittajan ja vastaanottajan päätökset. Kemijärven kaupunki on 2.6.2016 laskuttanut kyseisen lainan (takaisinmaksun) BB Oy:ltä. BB Oy on maksanut lainan kaupungille 14.6.2016.
20.948,74 euron laina (puolestamaksuja)	2021	Ei konserniohjausta, Kemijärven Kehitys Oy on pyytänyt.	Boreal Bioref Oy:n taloudellinen asema edelleen heikko; siirto Vataset Teollisuus Oy:lle (vaihtovelkakirjalaina 20.000 euroa, joka ei olisi raportointihetkellä erääntynyt).
Maa-alueen vuokraus II	26.4.2018	Tontin vuokra (majoittuminen) – 2.500 euroa/kk	Teknisen lautakunnan päätös.

Tarkastushavaintojen mukaan kriittisin tapahtuma edellä mainituista on vuonna 2021 Kemijärven Kehitys Oy:n myöntämä 20.948,74 euron laina.

Esteellisyys

Esteellisyys

Kaupunginhallitus on 8.2.2016 päättänyt ohjeistaa Kemijärven Kehitys Oy:tä sen toimintaan liittyvissä asioissa. Päätökseen on liitetty salainen liite. Tämän salaisen liitteen mukaan Kaupunginhallitus ohjeistaa Kemijärven Kehitys Oy:tä sijoittamaan Boreal Bioref Oy:n 25 %:n omistusosuuden (euromäärää ei ole esitetty) ja rahoittamaan Boreal Bioref Oy:tä enintään 500.000 eurolla. Lisäksi Kaupunginhallitus on ohjeistanut, että Boreal Bioref Oy:n hallituksen tulee valita Kemijärven Kehitys Oy:n toimitusjohtaja ja kaupungin valtuuston puheenjohtaja Heikki Nivala. Kaupunginhallituksen kokouksessa ovat olleet läsnä: Lea Soppela, Arto Ojala, Kauko Jaakkola, Pirkka Aalto, Esa Kangas, Jukka Ojala, Tarja Perälä, Sirkka Pikkuvirta, Anita Ruokamo, Heikki Nivala, Kyösti Sipovaara, Pertti Poropudas, Juha Pikkarainen, Markku Harju, Atte Rantanen (esittelijä) ja Tuula Kuvaja (pöytäkirjanpitäjä).

Kaupunginhallitus on 11.4.2016 ohjeistanut Kemijärven Kehitys Oy:tä hallituksen jäsenen, hallituksen puheenjohtajana ja tilintarkastajien valintaa Boreal Bioref Oy:ssä. Lisäksi on päätetty hyväksyä ohjeistus, että Kemijärven Kehitys Oy antaa 350.000 euron lainan Boreal Bioref Oy:lle ja, että lainan vakuudeksi haetaan yritysikiinnityksiä. Esteellisiä kaupunginhallituksen kokouksessa ovat olleet Lea Soppela (ilmoitti esteellisyytensä; Boreal Bioref Oy:n hallituksessa), Esa Kangas, Tarja Perälä, Anita Ruokamo ja Veikko Niemelä.

Tarkastuslautakunta on 17.10.2017 tehdyllä päätöksellä pyytänyt kaupungin tilintarkastajalta selvityksen kaupunginhallituksen päätöksen 8.2.2016 48 §:n lainmukaisuudesta.

Kaupungin tilintarkastaja on pyytänyt Kuntaliitolta kannanottoa esteellisyysasiasta ja salassapidosta. Lausunnossaan tilintarkastaja on todennut, että kaupunginhallituksen kokouksessa 8.2.2016 yhteisöjäävejä ovat olleet Lea Soppela, Esa Kangas, Tarja Perälä, Anita Ruokamo ja Heikki Nivala. Asiakirjojen julkisuusasian osalta tilintarkastaja toteaa, että asiakirjat eivät hänen käsityksensä mukaan ole salaisia. Todettakoon, että Kaupunginhallituksen kokouspöytäkirjamerkintöjen mukaan Heikki Nivala on poistunut 8.2.2016 pidetystä kokouksesta ennen Kemijärven Kehitykseen liittyvän asian käsittelyä. Käytössämme ei ole mahdollista tilintarkastaja Lohen uutta lausuntoa.

Kaupunginhallitus on 7.3.2018 antanut lausunnon tarkastuslautakunnalle.

HT, JHT Rauno Lohen lausunto 11.12.2017

Kuntaliiton lausunnot 8.12.2017 ja 6.11.2017
(lausuntopyyntöpäivä)

Boreal Bioref Oy:n perustamissopimus on päivätty 19.2.2016.

Perustamisilmoitus ja perustamissopimus on kyseiselle päivälle. Perustamissopimuksen ovat allekirjoittaneet Kemijärven Kehitys Oy (Jari Polvi), Sijoituskiila Oy (Timo E. Korva) ja Halla Yhtiö Oy (Heikki Nivala).

Hallitukseen on 19.2.2016 valittu Heikki Nivala, Timo Korva, Pekka Koskenranta, Jari Polvi ja Lea Soppela.

Esteellisyys

Esteellisyyskysymyksiä tulisi tarkentaa vielä mahdollisten vastineiden jälkeen. Esille on noussut esille kahdeksan henkilön mahdollinen esteellisyys, toisin sanoen olisivat osallistuneet päätöksentekoon esteellisenä.

HT, JHT Rauno Lohen lausunto 11.12.2017

Kuntaliiton lausunnot 8.12.2017 ja 6.11.2017
(lausuntopyyntöpäivä)

Boreal Bioref Oy:n perustamissopimus on päivätty 19.2.2016.

Perustamisilmoitus ja perustamissopimus on kyseiselle päivälle. Perustamissopimuksen ovat allekirjoittaneet Kemijärven Kehitys Oy (Jari Polvi), Sijoituskiila Oy (Timo E. Korva) ja Halla Yhtiö Oy (Heikki Nivala).

Hallitukseen on 19.2.2016 valittu Heikki Nivala, Timo Korva, Pekka Koskenranta, Jari Polvi ja Lea Soppela.

Hallinto-oikeus

Hallinto-oikeus

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden päätös 1365/2022 kunnallisia koskevassa valituksessa

Annettu 6.10.2022

Valittajat: Juhana Kelloniemi ja Hannaliisa Sutinen

Asia: Vesijohdon siirtokorvaukseen liittyvän erääntyneen saamisen siirtäminen tontin tasearvoon.

Vaatimukset: Palautettava kaupunginhallitukseen lainan takaisinmaksun valvomiseksi ja kaupungin on esitettävä Boreal Bioref Oy:n ja BBH Management Oy:n siirtosopimus. Kaupunginhallituksen toimivallan ylitys ja vahingonkorvausvaatimus.

Ratkaisu: Hallinto-oikeus jättänyt osan asiasta tutkimatta ja muilta osin on se hylännyt valituksen. Kaupunginhallitus on voinut siirtää harkintavaltansa nojalla saatavan tontin tasearvoon (kuntalain 39 §).

Lopuksi

Keskeisiä havaintoja

Esteellisyysasiat mielestämme ovat keskeisiä vuoden 2016 päätöksissä. Kaupunginhallituksen jäsenten tietoisuus hankkeesta ja omasta sitoutumisestaan.

Boreal Bioref Oy:stä annettu alkuinformaatio on ollut epätäsmällistä vakuusasiassa ja rahoitusehdoissa. Epäselväksi on jäänyt, onko tarkoitus/oikeus antaa lainaa vakuuksia vastaan. Todettakoon, että myöhemmin vuonna 2021 annetulle lainalle esitettyjen vakuuksien olemassaoloa ja arvoa emme ole varmentaneet. Lisäksi konvertointivaiheet ovat ristiriitaisia (pääomalaina->osakkeet->vaihtovelkakirjalaina).

Onko Kemijärven Kehitys Oy hyväksynyt konserniohjeet Yhtiötä sitovaksi? Tämä mielestämme tulee keskeiseksi etenkin lisärahoituspäätöksissä. Mahdollista vahinkomäärä Kemijärven Kehitys Oy:lle emme ole arvioineet.

Vesijohtohankkeen rahoituksen päätökset ovat mielestämme olleet puutteelliset. Epävarmuutta on myös vastuun siirron hyväksyttävyyden osalta. Käsityksemme mukaan tilanne on uusi antolainaus-/rahoituspäätös. Velallisen vaihdoksista ei ole todettu kaupunginhallituksen päätöstä vaihdoksesta BBH Management Oy:hyn. Kaupunginhallituksen päätös vastuun siirrosta Vataset Teollisuus Oy:lle on, mutta arvioitavaksi jää, mikä vaikutus päätökselle on tämän BBH Management Oy:n mahdollinen hetkellinen sopimuksen hallinta.

Onko esteelliset henkilöt osallistuneet päätöksentekoon keväällä 2016? Lisäksi yksittäisissä muissa päätöksissä on todettu esteellisyytilanteita.

Onko kaupunginhallitukselle annettu oikeaa tietoa 350.000 euron rahoituksen osalta?

Kemijärven Kehitys Oy:n 20.948,74 euron antolainaus Boreal Bioref Oy:lle tilanteessa, jossa Boreal Bioref Oy:n taloudellinen asema erittäin kriittinen (todetaan myös Yhtiön tilinpäätöksessä). Konserniohjausta ei ole saatu. Tämä on lisännyt Kemijärven Kehitys Oy:n taloudellista riskiä. Kokonaisuutena sijoitus Boreal Bioref Oy:hyn on ollut merkittävää. Konserniohjeessa todetaan mm., että konserniohjausta on hankittava merkittävän lainanannon yhteydessä.

Kaupunki on rahoittanut Boreal Bioref Oy:n, myöhemmin Vataset Teollisuus Oy:tä liittyen vesijohdon siirtotyöhön. Hallintosäännön mukaan Valtuusto päättää mm. lainan antamisen periaatteista ja kaupunginhallitus lainan antamisesta. Näistä ei ole todettu päätöksiä.

Kiitos!